

องค์ความรู้ ภาษา-วัฒนธรรม

โดยสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

สาขากาษาศาสตร์

ภาษาศาสตร์เป็นหลักพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้การศึกษาภาษาของมนุษย์เป็นไปอย่างมีระบบและยังมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ อีกหลายแขนง สำนักงานราชบัณฑิตยสภาตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดทำพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ขึ้นโดยพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ได้จัดพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ๒ ครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้จัดพิมพ์เผยแพร่ พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป)ฉบับราชบัณฑิตยสภา เป็นครั้งแรกซึ่งมีเนื้อหาที่หลากหลายเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ทั่วไปเช่น ศัพท์ทางด้านสัตวศาสตร์วากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ภาษา ศาสตร์เชิงประวัติ วันนี้นำเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวกับสาขาของภาษาศาสตร์มาเสนอพอเป็นสังเขปดังนี้

ภาษาศาสตร์ทฤษฎี (theoretical-linguistics) คือแนวการศึกษาภาษาศาสตร์ที่มุ่งศึกษาและแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติ คุณสมบัติและระบบหรือกลไกของภาษาทั้งในภาษาแต่ละภาษาและภาษาในเชิงสากลลักษณะภาษาศาสตร์ทฤษฎีอาจเรียกว่า ภาษาศาสตร์ทั่วไป (generallinguistics) ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาศาสตร์ประยุกต์

ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (appliedlinguistics) มี ๒ ความหมาย คือ ๑. สาขาของภาษาศาสตร์ที่ศึกษาการเรียนการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และ ๒. สาขาของภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาในแง่ที่ไม่เน้นทฤษฎีแต่ศึกษาภาษาในแง่ที่สัมพันธ์กับปัญหาในทางปฏิบัติเช่น ศัพท์านุกรมศาสตร์หรือการทำพจนานุกรมการแปล พยาธิวิทยาการพูด ภาษาศาสตร์ประยุกต์ใช้ทฤษฎีจากหลายสาขาวิชาเช่น ภาษาศาสตร์จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยาเพื่อสร้างทฤษฎีการใช้ภาษาซึ่งสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติเช่น การออกแบบหลักสูตรวิจัยนำบัณฑิตหรือการบำบัดการพูดที่มีปัญหา การวางแผนภาษา การประมวลภาษาธรรมชาติด้วยคอมพิวเตอร์.

อารยา กิสมงคลจิต